

MAZOWSZE SERCE POLSKI NR 3

12/03/2021 08:34, aktualizacja: 08/04/2021 08:49 | Zamieścił: Monika

Gontarczyk

Blisko 2 mld euro z UE dla Mazowsza regionalnego

Autor:

Arch. UM Ciechanów

Mazowsze regionalne ma szansę na prawie 2 mld euro. Jest też inna dobra wiadomość: samorządy z Mazowsza mogą liczyć na środki z Programu Polska Wschodnia+.

W ciągu najbliższych 6 lat beneficjenci z Mazowsza regionalnego

Województwo mazowieckie statystycznie podzielone jest na Mazowsze regionalne i region warszawski stołeczny (Warszawa i 9 okolicznych powiatów).1

będą mieli do wykorzystania blisko 2 mld euro z UE w ramach programu regionalnego. – Procentuje wywalczony przez nas 3 lata temu podział statystyczny województwa – podkreśla marszałek Adam Struzik.

W związku z obowiązującym od początku stycznia 2018 r. podziałem statystycznym województwa mazowieckiego, o który władze zabiegały od 2011 r., na dwie jednostki NUTS 2, alokacja została również podzielona zgodnie z kategoriami regionów. Mazowiecki regionalny otrzyma 1,55 mld euro, a warszawski stołeczny, jako jedyny w Polsce region lepiej rozwinięty – 111,5 mln euro. Co ważne, region mazowiecki regionalny może liczyć na nawet 85-procentowy poziom dofinansowania projektów. To najwyższe z możliwych wsparcie, na jakie mogą liczyć beneficjenci w tej perspektywie.

Tak zwane konsultacje

Dokument określający strategię wykorzystania funduszy europejskich to Umowa Partnerstwa na lata 2021–2027. Jej konsultacje na Mazowszu były prowadzone z udziałem różnych środowisk. Władze regionu do rozmów zaprosiły nie tylko samorządowców, ale też przedsiębiorców, przedstawicieli uczelni wyższych, NGO czy sektora naukowo-badawczego. Szkoda, że rząd nie chce słuchać opinii ekspertów.

– Rozmawialiśmy z ekspertami, bo rząd powinien zasięgnąć opinii samorządów. Tak się jednak nie stało. Przedstawiono nam już gotowe kwoty i rozwiązania. A jest kilka kwestii, które wymagają wyjaśnienia – zauważa marszałek Adam Struzik.

Radni województwa mazowieckiego w przyjętym stanowisku apelują do premiera RP o uwzględnienie uwag do Umowy Partnerstwa.

Sejmik domaga się sprawiedliwego algorytmu

Pierwsza uwaga odnosi się do ogólnikowości informacji dotyczącej algorytmu podziału środków UE na programy regionalne dla poszczególnych województw. Podczas konferencji konsultacyjnych wskazano tylko wskaźniki, m.in.: liczbę ludności oraz poziom zamożności wyrażony za pomocą PKB na mieszkańca.

– W projekcie Umowy Partnerstwa zawarto tylko tabele finansowe z informacją, kto ile dostał i nic więcej. Przedstawiono jedynie kwoty, ale dlaczego takie, jakie zmienne zostały wzięte pod uwagę? Te informacje dostaliśmy post factum z ministerstwa – rozwiązanie punktuje dr Marcin Wajda, dyrektor Departamentu Rozwoju Regionalnego i Funduszy Europejskich urzędu marszałkowskiego.

Zgodnie z propozycją zawartą w Umowie Partnerstwa region mazowiecki regionalny ma otrzymać w ramach programu regionalnego 1 558 mln euro, z kolei warszawski stołeczny jedynie 157 mln euro.

90 proc. mniej środków dla Warszawy i 70 gmin!

Duże kontrowersje budzi kwota alokacji przyznana dla regionu warszawskiego stołecznego, która wynosi zaledwie 157 mln euro, z czego tylko 111,5 mln euro w ramach programu regionalnego, a pozostałe 45,5 mln euro w ramach krajowych programów. Oznacza to, że w porównaniu z latami 2014–2020 Warszawa i 70 okolicznych gmin dostaną o około 90 proc. mniej środków. Radni województwa zwracają uwagę, że tak niewielka alokacja nie pozwoli na wykorzystanie możliwości regionu warszawskiego stołecznego, w którym koncentruje się 30 proc. krajowego potencjału innowacyjnego i 650 tys. działających przedsiębiorstw. Wskazują, że odpowiednie wsparcie dla regionu warszawskiego stołecznego jest niezbędne do realizacji celów polityki spójności na lata 2021–2027 oraz optymalnego rozwoju całego Mazowsza i Polski.

Radny Krzysztof Strzałkowski przypomina, że na region warszawski stołeczny składają się podregion miasto Warszawa oraz dwa podregiony NUTS 3: warszawski zachodni i warszawski wschodni, które mają znacząco niższy poziom rozwoju.

– Biorąc pod uwagę potencjał ludnościowy i społeczno-gospodarczy, jest to obszar wewnątrznie zróżnicowany. Aby te dysproporcje wyrównać, potrzebna jest odpowiednia alokacja środków dla regionu warszawskiego stołecznego. Nie może być tak, że przez

pominięcie tego aspektu, otaczające Warszawę powiaty przestaną się rozwijać.

W tej sytuacji „Sejmik Województwa Mazowieckiego podkreśla, że rozwój całego regionu, dzięki środkom europejskim dostępnym w perspektywie finansowej Unii Europejskiej 2021–2027 jest sprawą priorytetową”.

7,1 mld euro ministerstwo zostawia na „później”

Zastrzeżenia radnych budzi także utworzona rezerwa – ponad 7 mld euro. To aż 25 proc. alokacji dla programów regionalnych. Wicemarszałek Wiesław Raboszuk zauważa, że po raz pierwszy doszło do sytuacji, w której rząd zostawia dość sporą pulę do rozdysponowania w późniejszym terminie bez wskazania celu ich przeznaczenia.

– Te środki powinny zasilić programy regionalne. Takie działania na etapie konsultacji oraz brak zasad kryteriów ich podziału rodzą duże ryzyko uznaniowości.

Potrzebne wsparcie państwa

Zdaniem radnych konieczne jest uwzględnienie w treści Umowy Partnerstwa zastosowania, podobnie jak w mijającej perspektywie finansowej, dodatkowego współfinansowania z budżetu państwa. „Ma to szczególne znaczenie dla beneficjentów z terenów o niższych wskaźnikach rozwoju społeczno-gospodarczego. Dodatkowo sejmik województwa apeluje o uruchomienie na obszarze regionu warszawskiego stołecznego, kompensującego wsparcia z budżetu państwa dla najsłabszych ekonomicznie beneficjentów, tak aby poziom dofinansowania był równy wsparciu na obszarach słabiej rozwiniętych”.

Oprócz tak dużego wsparcia, po latach naszych starań, samorzady z Mazowsza mogą liczyć na środki z Programu Polska Wschodnia+. To może oznaczać kolejne 400 mln euro z budżetu UE – mówi marszałek Adam Struzik.

Apel do premiera

Sejmik Województwa Mazowieckiego wystosował apel do premiera Mateusza Morawieckiego o:

1. zlikwidowanie rezerwy w wysokości ponad 7 mld euro, która miałaby zostać rozdysponowana na późniejszym etapie i przydzielenie 1 mld euro z tych środków dla regionu warszawskiego stołecznego,
2. wprowadzenie szerokiego zastosowania dodatkowego współfinansowania z budżetu państwa dla projektów realizowanych w latach 2021–2027, w tym kompensującego spadek intensywności wsparcia UE w najsłabiej rozwiniętych obszarach regionu warszawskiego stołecznego,
3. umożliwienie realizacji inwestycji na obszarze regionu warszawskiego stołecznego ze środków Funduszu Spójności,
4. wypracowanie przy udziale regionów oraz partnerów społeczno-gospodarczych mechanizmów przeciwdziałających kryzysowi gospodarczemu spowodowanemu epidemią,
5. wskazanie w Umowie Partnerstwa kwot alokacji funduszy strukturalnych dla regionu

warszawskiego stołecznego – na poziomach regionalnym i centralnym.

UWAGA

Informacje opublikowane przed 1 stycznia 2021 r. dostępne są na stronie archiwum.mazovia.pl